Bygg- och miljönämnden

Datum och tid: 2026-11-04
Kl. 14:05-14-25 § 95
Kl..15:12-15:20 §§ 100–101

Plats: Nadden

Ordförande: Magnus Åstrand

Sekreterare: Mari Boman

Justeras: Tomas Mood

Mötet omfattar
§§ 95, 100–101

Beslutande
Magnus Åstrand (C), Ordförande
Anders Rydell (S), Vice ordförande
Tomas Mood (M)
Angela Valcic (V)
Kent R Pettersson (SD)
Wojciech Jakobowski (SD)

Övriga närvarande
Mari Boman, Sekreterare
Ulrika Palmblad, Bygg- och miljöchef
Mikael Stenhöjd, Byggnadsinspektör § 100
Daniel Hällström (VMKF), Handläggare § 95
Stina Sundqvist (VMKF), Handläggare § 95

Justeringen har tillkännagivits genom anslag 2026-11-04 till och med 2026-11-26

BMN § 95 **BMN 2026/153**

Remiss Folkhälsostrategi 2030

Beslut
Bygg- och miljönämnden beslutar

att anta förvaltningens yttrande gällande Folkhälsostrategi 2030 som sitt eget.

Yttrande från förvaltningen
Förvaltningen gör bedömningen att strategins mål om god psykisk och fysisk hälsa, trygghet, tillgång till grönområden och goda boendemiljöer ligger direkt i linje med plan- och bygglagens (PBL) samt miljöbalkens (MB) krav på hälsosam, säker och långsiktigt hållbar fysisk miljö. För nämndens del är folkhälsoperspektivet redan inbyggt i PBL/MB till exempel rörande frågor som buller, luftkvalitet, dagvatten, översvämningsrisk, lokalisering av förskolor/skolor och trygghet i offentliga miljöer.

Vidare är alkohollagen, som nämnden ansvarar för inom kommunens organisation, uttryckligen en folkhälsolagstiftning. Den gäller bl.a. tillverkning, handel och servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat. Nämnden välkomnar att ANDTS-frågorna lyfts, och det finns ett behov av att strategin samordnas med kommunens riktlinjer för serveringstillstånd och tillsynsplan enligt 9 kap. 2 § alkohollagen.

Strategins folkhälsomål bör integreras i översiktsplan, detaljplaner och bygglovsprövning, inklusive buller- och luftkvalitetsfrågor, samt i tillsyn enligt MB när så är möjligt.

Nämnden vill med sitt yttrande:

- bekräfta att strategin harmonierar med nämndens lagstadgade uppdrag,
- lyfta att strategin bör konkretiseras i planering, lovgivning och tillsyn.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning
I dagsläget finns ingen övergripande folkhälsostrategi i Surahammars kommun som visar riktningen för kommunens systematiska folkhälsoarbete. Det är därmed upp till varje nämnd att ta beslut kring insatser som rör folkhälsan. För att skapa ett stärkt, sammanhållet och ett strukturerat folkhälsoarbete som skapar en röd tråd i kommunen så finns ett behov av en kommunal folkhälsostrategi.

Ett förslag har tagits fram i samverkan över förvaltningsgränserna för att skapa en strategi som sedan möjliggör en fortsatt samverkan över förvaltningsgränserna vid genomförande.
Det finns åtta nationella folkhälsopolitiska målområden som visar vägen för ett systematiskt och strategiskt folkhälsoarbete i Sverige. Det är sedan upp till regioner och kommuner att själva arbeta

fram mål och arbetssätt kring ett lokalt folkhälsoarbete.
Att ha en kommunal folkhälsostrategi möjliggör ett systematiskt och långsiktigt arbete för invånarnas hälsa och livsvillkor. Det tydliggör mål och prioriteringar och skapar en struktur och en samordning mellan nämnder och i sin tur verksamheter för samverkan. Då reaktiva insatser för att hantera konsekvenser ofta är dyrare än att arbeta främjande och förebyggande, kan det även bidra till att spara resurser och på så sätt arbeta effektivare. Kort sagt kan vi förebygga problem i stället för att bara åtgärda dem.

Ekonomi

Folkhälsostrategin innebär inga ytterligare direkta kostnader utan kommer att regleras i ordinarie budgetprocess vid införandet.

Barnkonsekvensprövning

- Barnets bästa i centrum (artikel 3)

  En folkhälsostrategi kan säkerställa att barnets bästa vägs in i alla beslut som rör hälsa, miljö och levnadsvillkor. Exempelvis genom prioritering av insatser som stärker hälsa och förebygger ohälsa hos barn så som övervikt, psykisk ohälsa och otrygghet.

- Rätt till hälsa och utveckling (artikel 6 & 24)

  Folkhälsoarbete handlar direkt om att främja fysisk, psykisk och social hälsa, vilket är centralt i barnkonventionen. Strategin kan bidra genom: insatser för goda levnadsvanor (rörelse, kost, sömn), tillgång till en bra skola och tidiga stödinsatser samt förebyggande arbete kring psykisk ohälsa.

- Likvärdiga livsvillkor (artikel 2 – icke-diskriminering)

  En folkhälsostrategi kan minska ojämlikheter i hälsa mellan barn. Exempelvis genom riktade satsningar utifrån jämlikhet (rätt insats till rätt individ) och tillgängliga fritidsaktiviteter för alla barn. Även en jämlikhet i vård och stöd samt skola.

- Rätt att komma till tals (artikel 12)

  Barnkonventionen betonar barns rätt till delaktighet. Folkhälsostrategi inkluderar att stärka möjligheterna för barn att bidra med deras egna perspektiv och åsikter för att möjliggöra mer träffsäkra insatser som rör barn och unga.

- Trygg och säker uppväxt (artiklar 19 & 31)

  Folkhälsostrategin kan skapa förutsättningar för trygga miljöer och meningsfull fritid. Genom: förebyggande arbete mot våld och mobbning, trygga skolor och bostadsområden samt främjande av lek, kultur och fritid samt närvarande trygga vuxna.

- Stöd till familjer (artikel 18)

  Barns hälsa hänger ihop med vårdnadshavares livsvillkor. Strategin tydliggör vikten av föräldraskapsstöd samt trygga vuxna samt stöd vid psykisk ohälsa eller missbruk i familjen.

Sammanfattningsvis:
En folkhälsostrategi gynnar barn genom att:

1. systematiskt stärka deras rätt till hälsa
2. minska ojämlikheter
3. säkerställa delaktighet och inflytande
4. skapa trygga och stödjande miljöer

Kort sagt, den operationaliserar barnkonventionen.

Beslutsordning
Ordföranden finner att det enbart finns ett förslag till beslut, förvaltningens förslag, och att nämnden beslutar i enlighet med detta.

Ärendegång
Delegationsbeslut begäran om yttrande, 2026-10-12
Socialnämnden 2026-08-25, § 143
Barn- och bildningsnämnden 2026-08-24, § 74
Styrgrupp Trygg i Surahammars kommun (TiSK) 2026-06-04

Bilagor
- Delegationsbeslut begäran om yttrande gällande Folkhälsostrategi 2030.pdf
- Folkhälsostrategi 2030 arbetsmaterial.docx
- Tjänsteutlåtande Remiss Folkhälsostrategi 2030.docx

Skickas till
Kommunstyrelsen
Trygghets- och folkhälsosamordnare

BMN § 100 **BMN 2026/14**

Taxa för Bygg- och miljönämndens ärenden enligt plan- och bygglagen

Beslut
Bygg- och miljönämnden beslutar

1. att hemställan om att kommunfullmäktige med stöd av 12 kap 10 § plan- och bygglagen (2010:900) samt 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725 beslutar att fastställa bygg- och miljönämndens taxa för handläggning, prövning med mera inom plan- och bygglagen till att gälla från 1 januari 2027.

2. att indexuppräkna timavgiften för tillsynen enligt taxan enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) om 3,0 procent från och med 1 januari 2027, vilket medför en ny timavgift på 1 230 kronor.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning
Ett förslag till ny taxa för Bygg- och miljönämndens ärenden enligt plan- och bygglagen har tagits fram av förvaltningen. Taxan är en förutsättning för att förvaltningens verksamhet ska kunna genomföras då vårt arbete så långt som möjligt ska avgiftsfinansieras. Tidigare taxa antogs av kommunfullmäktige 2026-04-07, § 36. Taxan följer Sveriges kommuner och regioners (SKR) taxeförslag. Bygg- och miljöförvaltningen föreslår att bygg- och miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till taxa. Förvaltningen föreslår vidare att nämnden hemställer att kommunfullmäktige fastställer att taxan ska gälla från och med den 1 januari 2027.

Den 1 maj 2026 trädde den senaste taxan för nämndens verksamhet enligt plan- och bygglagen för Surahammars kommun in. I beslutet för taxan framgår att timavgiften var 1 195 kronor per timme handläggningstid samt nämnden för varje kalenderår får besluta att höja avgiftsbeloppen med PKVs procentsats enligt 8 §. PKV för 2027 är 3,0 procent. Detta medför att en ny timavgift om 1 230 kronor ska gälla från och med 1 januari 2027.

Motivering
Bygg- och miljönämnden är utsedd som tillsynsmyndighet inom myndighetsområdet som rör plan- och bygglagen (PBL) samt vissa delar inom Lagen (1998:814) om gaturenhållning och skyltning och Trafikförordningen SFS 1998:1276 områden.

Kommunen ska enligt PBL handlägga ärenden om bland annat lov, anmälan, förhandsbesked och detaljplaner. Handläggningen kräver resurser från kommunens sida och kommunen får enligt 12 kap 8 § PBL ta ut avgifter för den. För att kommunen ska kunna ta ut avgifter måste kommunen ha en taxa beslutad i kommunfullmäktige enligt 12 kap 10 § PBL. Taxan har en viktig funktion för att

kommunen ska kunna få täckning för sina kostnader inom området. Enligt 12 kap 10 § PBL får en avgift enligt 12 kap 8 eller 9 §§ PBL inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. Kommunen kan välja att inte ta ut en avgift, eller att ta ut en avgift som inte täcker kostnaderna för handläggningen. Handläggningen måste då i stället finansieras med skattemedel.

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt framgår av 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725), som anger att kommuner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som kommunen är skyldig att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning.

Nuvarande timavgift har beräknats för 2026 och är 1 195 kronor. När taxan antogs beslutades att Bygg- och miljönämnden för varje kalenderår (avgiftsår) därefter får besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timtaxa) med den procentsats för PKV som är publicerad på Sveriges Kommuner och Regioners webbplats för oktober månad året före avgiftsåret. Detta medför att en ny timavgift om 1 230 kronor ska gälla från och med 1 januari 2027.

Ekonomi

Avgifterna ska täcka myndighetens kostnader men något överskott ska däremot inte uppkomma. Förslag till taxa för Bygg- och miljönämndens ärenden enligt plan- och bygglagen är en förutsättning för att verksamheten ska kunna ske i enlighet med verksamhetsplan, mål och budget 2027.

Beslutsordning

Ordföranden finner att det enbart finns ett förslag till beslut, förvaltningens förslag, och att nämnden beslutar i enlighet med detta.

Bilagor

- 1. Plan- och bygglovstaxa.pdf
- 2. Nu gällande Plan- och bygglovstaxa, 2026-04-07, § 36.pdf
- 3. Plan- och bygglovstaxa, med ändringar markerat i rött.pdf
- 4. Beräkningsunderlag.xlsx
- Tjänsteutlåtande.docx

Skickas till

Kommunstyrelseförvaltningen (Kommunfullmäktige ska i sin tur expediera till Bygg- och miljönämnden)

BMN § 101 **BMN 2026/14**

Taxa för Bygg- och miljönämnden enligt alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lag om handel med vissa receptfria läkemedel och lag om tobaksfria nikotinprodukter

Beslut
Bygg- och miljönämnden beslutar

1. att hemställa om att kommunfullmäktige beslutar att fastställa bygg- och miljönämndens taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om handel med vissa receptfria läkemedel samt lagen om tobaksfria nikotinprodukter till att gälla från 1 januari 2027.

2. att indexuppräkna timavgiften för tillsynen enligt taxan enligt prisindex för kommunal verksamhet (PKV) om 3,0 procent från och med 1 januari 2027, vilket medför en ny timavgift på 1 170 kronor.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning
Bygg- och miljöförvaltningen föreslår att bygg- och miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till taxa. Förvaltningen föreslår vidare att nämnden hemställer att kommunfullmäktige fastställer att taxan ska gälla från och med den 1 januari 2027. Avgifterna ska spegla kommunens faktiska kostnader för verksamheten och ska följa de allmänna krav som följer av självkostnadsprincipen och som gäller för kommunala taxor.

Den 1 januari 2026 trädde den senaste taxan för nämndens verksamhet enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lag om handel med vissa receptfria läkemedel samt lagen om tobaksfria nikotinprodukter för Surahammars kommun in. I beslutet för taxan framgår att timavgiften var 1 135 kronor per timme handläggningstid samt nämnden för varje kalenderår får besluta att höja avgiftsbeloppen med PKVs procentsats enligt 8 §. PKV för 2027 är 3,0 procent. Detta medför att en ny timavgift om 1 170 kronor ska gälla från och med 1 januari 2027.

Motivering
Bygg- och miljönämnden är utsedd som tillsynsmyndighet inom myndighetsområdena som taxan tar upp. Detta innebär att nämnden kontrollerar att verksamheter inom kommunen följer de regler som finns. Verksamheter som utför handlingar som kräver kommunal tillsyn, bör enligt denna taxemodell betala en avgift för det. Nämndens prövning, tillsyn och kontroll inom områdena ska så långt som det är möjligt avgiftsfinansieras.

Kommunen har enligt 8 kap. 10 § alkohollagen rätt att ta ut avgifter för prövning av

serveringstillstånd samt för tillsyn av serverings och försäljningsställen.

Enligt 8 kap. § 1 lagen om tobak och liknande produkter får kommunen ta ut avgift för prövning av försäljningstillstånd.

Enligt 8 kap 2 § lagen om tobaksfria nikotinprodukter får kommunen ta ut avgift för tillsyn av den som driver tillståndspliktig eller anmälningspliktig försäljning.

Enligt 40 § lagen om tobaksfria nikotinprodukter får kommunen ta ut avgifter för tillsyn av anmälningspliktig försäljning.

Avgifterna ska spegla kommunens faktiska kostnader för verksamheten och ska följa de allmänna krav som följer av självkostnadsprincipen och som gäller för kommunala taxor.

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 2 kap. 5 § kommunallagen (2017:725) (KL), som anger att kommuner får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller. För tjänster eller nyttigheter som kommunen är skyldig att tillhandahålla får dock avgifter endast tas ut om det följer av lag eller annan författning. Kommunens självkostnadsprincip regleras i 2 kap. 6 § KL. Självkostnadsprincipen syftar på det totala avgiftsuttaget för en verksamhet. Kostnaderna i det enskilda fallet har ingen betydelse för självkostnadsprincipen. Vid beräkning av självkostnaderna får alla relevanta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på kostnader är personal-, material-, utrustnings-, lokalkostnader med mera. 5 kapitel 1 § 2 p KL anger att fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen eller regionen, främst budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor.

Nuvarande avgifter för tillsyn av serveringstillstånd bygger på en kombination av en fast och en rörlig avgift vilket är en vanlig och vedertagen modell i landet. Förvaltningens bedömning är att taxekonstruktion är rimlig. Det framförs inget från näringslivet gällande att det finns ett behov av förändrad taxekonstruktion.

Nuvarande timavgift har beräknats för 2026 och är 1 135 kronor. När taxan antogs beslutades att Bygg- och miljönämnden för varje kalenderår (avgiftsår) därefter får besluta att höja avgiftsbeloppen (fasta avgifter och timtaxa) med den procentsats för PKV som är publicerad på Sveriges Kommuner och Regioners webbplats för oktober månad året före avgiftsåret. Detta medför att en ny timavgift om 1 170 kronor ska gälla från och med 1 januari 2027.

Ekonomi

Avgifterna ska täcka myndighetens kostnader, men något överskott däremot inte ska uppkomma. Utgångspunkten för prövning och tillsyn enligt Alkohollagen är att denna verksamhet ska avgiftsfinansieras till 100 %. Förslag till taxa för Bygg- och miljönämndens prövning och tillsyn är en förutsättning för att verksamheten ska kunna ske i enlighet med behov

Beslutsordning

Ordföranden finner att det enbart finns ett förslag till beslut, förvaltningens förslag, och att nämnden beslutar i enlighet med detta.

Bilagor

- 3. Nuvarande taxa för prövning och tillsyn.pdf
- Tjänsteutlåtande.docx
- 1. Taxa för prövning och tillsyn.pdf
- 2. Taxa för prövning och tillsyn, med ändringar markerat i rött.pdf

Skickas till

Kommunstyrelseförvaltningen (Kommunfullmäktige ska i sin tur expediera till Bygg- och miljönämnden)

Signeringsportalen
by Formpipe.

Underskrifterna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är underskrivet genom Formpipe Signeringsportalen ® för avancerad elektronisk underskrift.
Undertecknarnas identitet har verifierats med e-Identitet nivå 3 eller högre.

Underskrifter och datum

MARI BOMAN 2026-11-04 Signerad
LARS TOMAS MOOD 2026-11-04 Signerad
Magnus Åstrand 2026-11-04 Signerad

Godkända identifierare

Information:
Detta dokument är elektroniskt underskrivet genom Formpipe Signeringsportal. Underksrifterna följer eIdas förordning genom ETSI:s standard för avancerade elektroniska underskrifter. All valideringsinformation är inkluderad i underskrifterna och säkrad genom att signatärsidentiteter och dokumentets hashvärde är lagrade i dokumentets underskriftsinformation (RSA-krypterat). Singeringscertifikat utställs av Telia och är betrodd av Microsoft och tidsstämpingscertifikat utställs av betrodd tredje part.

Validering av dokument och underskrifter i Signeringsportalen MT kan ske här:
https://signeringsportalenmt.ondemand.formpipe.com/validation-document-0

För Windows-användare kan validering ske i Adobe Reader. Ange tillit i Adobe Reader för Microsoft Trusted Store.
Instruktioner för Reader finns här: Validera digitala signaturer, Adobe Acrobat